C/2025/350

2025.1.20.

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

Iránymutatás a leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alapból (2014–2020) nyújtott támogatásra elfogadott operatív programok lezárásáról

(C/2025/350)

A leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alap keretében a 2014. január 1. és 2020. december 31. közötti programozási időszakra vonatkozó operatív programokat, beleértve a REACT-EU-ból részesülőket is, időben és hatékonyan le kell zárni. Emiatt iránymutatásra van szükség a tekintetben, hogy a 223/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel [1] és az annak alapján elfogadott általános hatályú jogi aktusokkal összhangban miként kell lezárni ezeket a programokat.

Az iránymutatás figyelembe veszi a 2020. és 2021. évi példátlan Covid19-válságot, valamint annak a programok végrehajtására gyakorolt hatását.

Az iránymutatás célja, hogy segítse a tagállamokat a lezárási folyamatban azáltal, hogy elmagyarázza annak működését. A tárgyalt kérdéskör az EU fennálló költségvetési kötelezettségvállalásainak pénzügyi rendezése a következők útján: a valamely program tekintetében fennálló végső egyenlegnek a tagállam számára történő kifizetése; az Európai Bizottság által a tagállamnak jogosulatlanul kifizetett összegek visszavonása vagy visszatéríttetése; és/vagy a végső egyenlegre vonatkozó kötelezettségvállalások visszavonása.

Az elszámolások éves vizsgálatának és elfogadásának rendszere jelentősen leegyszerűsítette a lezárási eljárást. Ennek eredményeként a program lezárásának kizárólag az utolsó számviteli évre és a záró végrehajtási jelentésre, illetve a legutolsó éves végrehajtási jelentésre vonatkozó dokumentumokon kell alapulnia.

FELELŐSSÉGKIZÁRÓ NYILATKOZAT:

Ezt a munkadokumentumot a Bizottság állította össze. Az alkalmazandó uniós jog alapján technikai iránymutatást nyújt a leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alap lezárásában közreműködő kollégák és szervek számára. Az iránymutatás nem befolyásolja a Bíróság és a Törvényszék értelmezéseit.

Tartalomjegyzék

Oldal

1. ÁLTALÁNOS ELVEK ... 3
2. AZ ELŐREHOZOTT LEZÁRÁS LEHETŐSÉGE ... 3
3. A PROGRAMOK MÓDOSÍTÁSÁNAK HATÁRIDEJE ... 3
4. PÉNZÜGYI IRÁNYÍTÁS ... 3
   - 4.1. Kötelezettségvállalások visszavonása ... 3
   - 4.2. Az előfinanszírozás elszámolása ... 4
   - 4.3. A végső egyenleg kiszámítása ... 4
   - 4.4. Túlkönyvelés ... 4
5. A LEZÁRÁSKOR TÖRTÉNŐ JELENTÉSTÉTEL A VÉGREHAJTÁSRÓL ... 5
6. SZABÁLYTALANSÁGOK ... 6
   - 6.1. Szabálytalanságok kezelése az utolsó számviteli évben ... 6
   - 6.2. Visszatérítendő és vissza nem téríttethető összegek ... 6

[1] Az Európai Parlament és a Tanács 223/2014/EU rendelete (2014. március 11.) a leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alapról (HL L 72., 2014.3.12., 1. o.).

6.3. A Bizottságnak már bejelentett kiadások további programhatósági ellenőrzését eredményező szabálytalanságok kockázata 7
7. A LEZÁRÁSI DOKUMENTUMOK BENYÚJTÁSA 7
7.1. A lezárási dokumentumok benyújtási határideje 7
7.2. A lezárási dokumentumok módosítása a benyújtási határidő lejárta után 7
7.3. A dokumentumok rendelkezésre állása 8
8. A LEZÁRÁSI DOKUMENTUMOK TARTALMA 8
8.1. Záró végrehajtási jelentés 8
8.2. Elszámolások 8
8.3. Vezetői nyilatkozat és éves összefoglaló 8
8.4. Auditvélemény és kontrolljelentés 8
9. A VÉGSŐ EGYENLEG KIFIZETÉSE 9
10. JOGSZERŰSÉGI ÉS SZABÁLYSZERŰSÉGI KÉRDÉSEK 9

1. ÁLTALÁNOS ELVEK

Ez az iránymutatás a leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alap (FEAD) programjainak a 2014–2020-as programozási időszakra vonatkozó, a leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alapról szóló rendelettel (a továbbiakban: FEAD-rendelet) ([2]) összhangban történő lezárására vonatkozik.

A programok lezárása magában foglalja az Európai Unió fennálló költségvetési kötelezettségvállalásainak pénzügyi elszámolását, amely a program végső egyenlegének a tagállam részére történő kifizetésével ([3]) és/vagy a Bizottság által a tagállamnak jogosulatlanul kifizetett összegek visszavonásával vagy visszatérítésével valósul meg. A programok lezárása nem érinti a Bizottság azon hatáskörét, hogy pénzügyi korrekciókat írhat elő.

2. AZ ELŐREHOZOTT LEZÁRÁS LEHETŐSÉGE

A tagállamok kérhetik a program előrehozott lezárását, feltéve, hogy elvégezték a program végrehajtásához kapcsolódó valamennyi tevékenységet. E célból a program utolsó számviteli évének a 2023. július 1-jétől 2024. június 30-ig tartónál korábbi számviteli évet kell tekinteni. Amennyiben a Bizottság elfogadja a kérelmet, a tagállamnak az érintett számviteli évet követő év február 15-éig be kell nyújtania a FEAD-rendelet 52. cikkében meghatározott lezárási dokumentumokat (a továbbiakban: lezárási dokumentumok). Az előrehozott lezárás során a lezárásra vonatkozóan megállapított valamennyi szabályt be kell tartani.

Az élelmiszer- és/vagy alapvető anyagi támogatási programok (azaz az I. típusú operatív programok) esetében a végső strukturált felmérést 2022-ben kellett elvégezni. Ha azonban a tagállam 2022 előtt végrehajtotta a program valamennyi intézkedését, 2022-ben nem kellett elvégeznie a strukturált felmérést. Ebben az esetben a Bizottság javaslata alapján a felmérést az utolsó olyan évben kellett elvégezni, amelyben élelmiszert és/vagy alapvető anyagi támogatást osztottak szét.

3. A PROGRAMOK MÓDOSÍTÁSÁNAK HATÁRIDEJE

A programok megfelelő végrehajtásának és a lezárás időben történő előkészítésének biztosítása érdekében a tagállamoknak 2023 szeptemberéig be kellett nyújtaniuk a program módosítására irányuló kérelmeket ([4]), beleértve a pénzügyi terv módosítását is. Ez lehetővé tette, hogy a határozatok az elszámolhatóság végső határideje, azaz 2023. december 31. előtt elfogadásra kerüljenek. Az egyetlen kivétel az olyan felülvizsgált pénzügyi terv benyújtása, amely a 2020-as pénzügyi évre vonatkozóan tükrözi a FEAD-rendelet 59. cikkének (1) bekezdésében meghatározott, a kötelezettségvállalás automatikus visszavonására vonatkozó szabály alkalmazását követően csökkentett összegű finanszírozást. Ebben az esetben a programmódosítási kérelmet 2024. június 30-ig kellett benyújtani a Bizottsághoz ([5]).

A tagállamoknak az elszámolhatóság végső határideje, azaz 2023. december 31. előtt értesíteniük kellett a Bizottságot a FEAD-rendelet 9. cikke (4) bekezdésének első albekezdésében ([6]) említett elemek módosítására vonatkozó valamennyi döntésükről.

4. PÉNZÜGYI IRÁNYÍTÁS

4.1. Kötelezettségvállalások visszavonása

A FEAD-rendelet 59. cikkének (1) bekezdésében meghatározott, a kötelezettségvállalás automatikus visszavonására vonatkozó szabály valamennyi költségvetési kötelezettségvállalásra alkalmazandó, beleértve azokat is, amelyek a programozási időszak utolsó évéhez (2020) kapcsolódnak.

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács 223/2014/EU rendelete (2014. március 11.) a leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alapról (HL L 72., 2014.3.12., 1. o.).

([3]) A Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről szóló megállapodás (HL C 384I., 2019.11.12., 1. o.) 138. cikkének (1) bekezdése szerint a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret vagy a korábbi pénzügyi tervek keretében vállalt uniós programok és tevékenységek végrehajtása tekintetében az alkalmazandó uniós jog – beleértve a pénzügyi korrekciókra és a záróelszámolásra vonatkozó szabályokat is – az említett uniós programok és tevékenységek lezárásáig 2020. december 31. után is alkalmazandó az Egyesült Királyságra, kivéve, ha a vegyes bizottság a kilépésről rendelkező megállapodás 138. cikkének (5) bekezdésével összhangban technikai intézkedéseket fogadott el. Meg kell azonban jegyezni, hogy ezen iránymutatás REACT-EU forrásokra vonatkozó rendelkezései a 2020. december 23-i (EU) 2020/2221 rendelettel módosított, közös rendelkezésekről szóló rendelet (CPR) 154. cikkének ötödik albekezdése értelmében nem alkalmazandók az Egyesült Királyságra.

([4]) A FEAD-rendelet 9. cikke.

([5]) A FEAD-rendelet 61. cikkének (4) bekezdése.

([6]) A 2020. április 23-i (EU) 2020/559 rendelettel módosítottak szerint.

A 2026. február 15-én vagy – amennyiben a Bizottság meghosszabbítja a határidőt ([7]) – 2026. március 1-jén még fennálló kötelezettségvállalásokat vissza kell vonni, ha a lezárási dokumentumok bármelyikét addig nem nyújtották be a Bizottságnak.

A FEAD-rendelet ([8]) 6a. cikkének (1) bekezdése értelmében azon FEAD-programok programozási időszakának utolsó éve, amelyekhez a tagállamok további REACT-EU forrásokat rendelhetnek, 2021 vagy adott esetben 2022. Ugyanezen rendelet 6a. cikkének (3) bekezdésével összhangban a kiegészítő forrásokra vonatkozó, fel nem használt kötelezettségvállalásokat a lezárás során vissza kell vonni.

4.2. **Az előfinanszírozás elszámolása**

A Bizottság legkésőbb a programok lezárásakor elvégzi a tagállamoknak kifizetett előfinanszírozások elszámolását ([9]). Ez vonatkozik a REACT-EU forrásokból folyósított kiegészítő előfinanszírozásra is ([10]).

Az előfinanszírozásként kifizetett összegeket legkésőbb a program zárásakor bejelentett támogatható kiadásokkal kell igazolni. Az előfinanszírozás elszámolása azonban már akkor megkezdődhet, amikor a program megkapta a programot jóváhagyó bizottsági határozatban meghatározott, a FEAD-ból adható maximális hozzájárulást. Ebben az esetben a Bizottság a kifizetési kérelemben szereplő támogatható kiadásokat használja fel az előfinanszírozás elszámolására. A záróelszámolás csak az elszámolások elfogadását követően fejeződik be.

4.3. **A végső egyenleg kiszámítása**

Az utolsó számviteli évben – csakúgy, mint bármely más számviteli évben – a Bizottság a tagállam által időközi kifizetési kérelemként igényelt összeg 90 %-át visszatéríti oly módon, hogy a társfinanszírozási arányt alkalmazza a kifizetési kérelmekben szereplő támogatható közkiadásokra, feltéve, hogy a programban rendelkezésre állnak kötelezettségvállalások. A lezáráskor végzett számítások során figyelembe veszik a REACT-EU társfinanszírozási arányra gyakorolt hatását.

A Bizottság a FEAD-rendelet 50. cikkében foglaltak szerint meghatározza az utolsó számviteli évre vonatkozóan az alap terhére felszámítható összeget. A FEAD-rendelet 50. cikkének (6) bekezdése kimondja, hogy a Bizottság a számviteli évre vonatkozóan az alap terhére felszámítható összeget az elfogadott elszámolások alapján számítja ki, figyelembe véve mind az elszámolásokban szereplő összegeket, mind a Bizottság által a számviteli év során teljesített kifizetések teljes összegét.

Amint a Bizottság kiszámította az alap terhére felszámítható összeget, elszámolja a fennmaradó előfinanszírozási egyenleget.

A FEAD-rendelet 40. cikkének (2) bekezdésével összhangban az alapból kifizetett végső egyenleg összege nem haladhatja meg az alapból nyújtható hozzájárulásnak az operatív programot jóváhagyó bizottsági határozatban meghatározott maximális összegét.

Az így kapott, a fent ismertetett szabályok szerint kifizetendő/visszatérítendő összeg képezi a program végső egyenlegét.

4.4. **Túlkönyvelés**

A túlkönyvelés a tagállamok azon gyakorlata, hogy a Bizottság számára magasabb összegű elszámolható kiadást jelentenek be, mint amennyi hozzájárulás az alapból – a programot jóváhagyó bizottsági határozatban meghatározottak szerint – maximálisan biztosítható.

Mivel a kifizetési kérelmek csak egy adott számviteli éven belül halmozódnak, ha az alapból kifizetett összeg az utolsó számviteli évet megelőzően eléri a programot jóváhagyó bizottsági határozatban meghatározott maximumot, a Bizottságnak bejelentett, az alapból nyújtott maximális hozzájárulást meghaladó kiadásokat nem viszik át a következő számviteli évre.

Az igazoló hatóságok ezért dönthetnek úgy, hogy a számviteli rendszerükbe egy adott számviteli évben beállított összegeket egy következő számviteli évben, vagy akár az utolsó számviteli évben jelentik be a Bizottságnak.

([7]) A 2024. február 29-i (EU) 2024/795 rendelettel módosított FEAD-rendelet 59. cikkének (2) bekezdése.
([8]) A 2021. február 10-i (EU) 2021/177 rendelettel módosítva.
([9]) A FEAD-rendelet 44. cikkének (4) bekezdése.
([10]) A 2021. február 10-i (EU) 2021/177 rendelettel módosított FEAD-rendelet 6a. cikkének (4) bekezdése.

A fentiek figyelembevételével, és amennyiben a tagállamok túlkönyvelt kiadásokat kívánnak tartalékolni az utolsó számviteli évre, úgy az utolsó számviteli évet megelőző egyik számviteli évben sem kell a túlkönyvelt kiadásokat bejelenteniük a Bizottság számára, és ezt a kiadást felhasználhatják a program igényeinek kielégítésére. A tagállamok dönthetnek úgy, hogy a túlkönyvelt kiadásokat csak az utolsó számviteli évben jelentik be, kivéve, ha azt egy korábbi számviteli évben kell bejelenteniük a feltárt szabálytalan összegek helyettesítése érdekében (az alapból nyújtott hozzájárulás határán belül).

Amennyiben az utolsó számviteli év előtt nincs szükség a túlkönyvelt kiadásokra, a tagállamoknak azt csak az utolsó számviteli évben kell bejelenteniük a Bizottságnak, beleértve az előző számviteli években felmerült és kifizetett kiadásokat is ([11]). A Bizottságnak az utolsó számviteli évben bejelentett túlkönyvelt kiadásokat a záráskor és azt követően úgy tekintik, hogy helyettesítik azokat a (bármely számviteli évben, akár az utolsó számviteli évben bejelentett) szabálytalan összegeket, amelyeket később tárnának fel. A FEAD-rendelet 56. cikke (7) bekezdésének sérelme nélkül a tagállamok a túlkönyvelt kiadások felhasználásával helyettesíthetik az utolsó számviteli évre vonatkozó elszámolások benyújtását követően / a lezárás után feltárt szabálytalan összegeket.

5. **A LEZÁRÁSKOR TÖRTÉNŐ JELENTÉSTÉTEL A VÉGREHAJTÁSRÓL**

Az 1255/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ([12]) 2. cikke értelmében a lezáráskor kiadott záró végrehajtási jelentésnek a következő elemeket kell tartalmaznia:

— a program végrehajtásával kapcsolatos információk a részben vagy teljes egészükben végrehajtott műveletekre vonatkozó közös mutatókra való hivatkozással;

— a FEAD-rendelet 5. cikkének (6), (11) és – adott esetben – (13) bekezdésében foglalt elvek figyelembevételével megvalósuló intézkedésekre vonatkozó információk és a szóban forgó intézkedések értékelése.

A FEAD-rendeletet annak érdekében módosító (EU) 2024/795 rendelet (a Stratégiai Technológiák Európai Platformjának létrehozásáról szóló rendelet, a továbbiakban: STEP-rendelet) ([13]), hogy nagyobb rugalmasságot biztosítson a FEAD által támogatott programok lezárásakor, meghosszabbítja a FEAD-rendelet 26. cikke (2) bekezdésének b)–e) pontja alapján megtérített költségek támogathatósági időszakát; a kapcsolódó költségek akkor támogathatók, ha a kifizetés alapjául szolgáló megfelelő intézkedésekre (azaz az élelmiszer/alapvető anyagi támogatás kiosztására vagy kísérő intézkedések biztosítására) az utolsó számviteli évre vonatkozó utolsó időközi kifizetési kérelem benyújtásáig (azaz legkésőbb 2025. július 31-ig) sor kerül. Ezért a záró végrehajtási jelentésben szereplő adatoknak arra kell vonatkozniuk, amit a program keretében támogatott műveletek révén az utolsó számviteli évre vonatkozó utolsó időközi kifizetési kérelem benyújtásának időpontjáig kiosztottak. Az utolsó számviteli évre vonatkozó utolsó időközi kifizetési kérelem benyújtása előtt vásárolt, de ki nem osztott élelmiszert vagy alapvető anyagi támogatást nem kell feltüntetni a záró végrehajtási jelentésben.

Ezenkívül azoknak a tagállamoknak, amelyekben a leginkább rászoruló személyek társadalmi befogadására irányuló operatív programokat (II. típusú operatív program) hajtanak végre, be kell nyújtaniuk a következőket:

— a programspecifikus mutatókra és a számszerűsített célértékekre vonatkozó adatok,

— az eredménymutatók változásaira vonatkozó információk,

— a program egyedi célkitűzéseinek megvalósítása tekintetében elért előrehaladásra vonatkozó információk és értékelés.

([11]) A tagállamok kérhetik az előrehozott lezárást, feltéve, hogy elvégezték a program végrehajtásához kapcsolódó valamennyi tevékenységet. Ilyen esetekben egy korábbi (2023. július 1. – 2024. június 30. előtti) számviteli év tekintendő a program utolsó számviteli évének.

([12]) A Bizottság 1255/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2014. július 17.) a leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alapról szóló 223/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az éves és a záró végrehajtási jelentések tartalmának és ezen belül a közös mutatók listájának a megállapítása révén történő kiegészítéséről (HL L 337., 2014.11.25., 46. o.).

([13]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/795 rendelete (2024. február 29.) a Stratégiai Technológiák Európai Platformjának (STEP) létrehozásáról és a 2003/87/EK irányelv, valamint az (EU) 2021/1058, az (EU) 2021/1056, az (EU) 2021/1057, az 1303/2013/EU, a 223/2014/EU, az (EU) 2021/1060, az (EU) 2021/523, az (EU) 2021/695, az (EU) 2021/697 és az (EU) 2021/241 rendelet módosításáról (HL L, 2024/795, 2024.2.29., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

6. **SZABÁLYTALANSÁGOK**

Az egyes számviteli évekre vonatkozó elszámolásoknak – beleértve az utolsó évet is – tartalmazniuk kell a következőket:

— a számviteli év során visszavont és visszatéríttetett összegek,

— a számviteli év végén visszatérítendő összegek, valamint

— a vissza nem téríttethető összegek ([14]).

A visszavonások és visszatérítések, a visszatérítendő összegek és a vissza nem téríttethető összegek jelentésének formátumát az (EU) 2015/341 bizottsági végrehajtási rendelet ([15]) V. mellékletében foglalt minta (2., 3., illetve 4. függelék) határozza meg.

A tagállamoknak a kapcsolódó kiadásokról szóló nyilatkozat számviteli éve szerinti bontásban fel kell tüntetniük a számviteli év során visszavont és visszatéríttetett összegeket, valamint a függőben lévő visszatérítéseket, a számviteli év végén fennálló állapot szerint.

6.1. **Szabálytalanságok kezelése az utolsó számviteli évben**

Mivel a 2025. július 31-ig benyújtandó utolsó időközi kifizetési kérelmet követően nem nyújtható be újabb kifizetési kérelem a Bizottsághoz, a szükséges levonásokat (függetlenül attól, hogy azok az előző számviteli években bejelentett kiadásokra vonatkozhatnak) az utolsó számviteli évre vonatkozó elszámolásokban végre kell hajtani, és az elszámolásminta 5. függelékével összhangban be kell jelenteni.

A FEAD-rendelet 49. cikkének (2) bekezdése értelmében a tagállamok dönthetnek úgy, hogy – mivel folyamatban van egy adott kiadás jogszerűségének és szabályszerűségének értékelése – nem szerepeltetik a kiadást az utolsó számviteli év elszámolásaiban. Ha az ilyen kiadást a későbbiekben jogszerűnek és szabályszerűnek találják, azt nem lehet újra bejelenteni, mivel nincsenek későbbi időközi kifizetési kérelmek, amelyekbe bele lehetne foglalni.

6.2. **Visszatérítendő és vissza nem téríttethető összegek**

Az utolsó számviteli évre vonatkozó elszámolásokban a tagállamok feltüntetnek olyan visszatérítendő és vissza nem téríttethető összegeket, amelyek nemcsak az előző számviteli években, hanem az utolsó számviteli évben bejelentett kiadásokhoz is kapcsolódnak ([16]). Emellett az utolsó számviteli évre vonatkozó elszámolásokban feltüntethetik azokat az összegeket is, amelyek az utolsó számviteli év végét követően, de a lezárási dokumentumok benyújtása előtt váltak visszatérítendő vagy vissza nem téríttethető összegekké ([17]).

A Bizottság a végső egyenleg kiszámításából kizárja a visszatérítendőként és vissza nem téríttethetőként bejelentett összegeket ([18]).

A Bizottság a visszatéríttetési eljárás eredménye és/vagy a vissza nem téríttethető összegekkel kapcsolatos – az (EU) 2016/1986 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletben ([19]) meghatározott eljárásnak megfelelően elvégzett – bizottsági értékelés alapján határoz arról, hogy a bejelentett összegeket visszatéríti-e az Unió költségvetéséből. Az elszámolások 3. és 4. függelékében szereplő, az utolsó számviteli évben bejelentett kiadásokhoz kapcsolódó összegeket fel kell tüntetni az elszámolások 1. függelékének A. oszlopában annak érdekében, hogy az uniós költségvetésből történő esetleges jövőbeli visszatérítésük a vonatkozó eljárások vagy értékelések eredményétől függően lehetővé váljon.

A tagállamnak a lehető leghamarabb tájékoztatnia kell a Bizottságot a folyamatban lévő visszatéríttetési eljárás eredményéről.

([14]) A FEAD-rendelet 49. cikke (1) bekezdésének b) pontja.

([15]) A Bizottság (EU) 2015/341 végrehajtási rendelete (2015. február 20.) a 223/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek meghatározott információk Bizottsághoz való benyújtására használt minták tekintetében való végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 60., 2015.3.4., 1. o.).

([16]) Annak érdekében, hogy a tagállamok élhessenek azzal a lehetőséggel, hogy visszatérítendő összegeket a záráskor vagy a lezárás után a programozási időszak utolsó számviteli évére vonatkozóan visszatérítendő összegek tekintetében vissza nem téríttethetőnek nyilvánítsanak.

([17]) Az utolsó számviteli évre vonatkozó megbízhatósági dokumentumok.

([18]) Ez azt eredményezi, hogy pozitív végső egyenleg esetén alacsonyabb összeget kell kifizetni vagy elszámolni, azokban az esetekben pedig, amikor a végső egyenleg visszatérítést mutat, magasabb összeget kell visszafizetni.

([19]) A Bizottság (EU) 2016/1986 felhatalmazáson alapuló rendelete (2016. június 30.) a 223/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alap kapcsán a nem visszafizettethető összegek tagállamok általi megtérítésének előírására vonatkozó feltételek és eljárások tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 306., 2016.11.15., 1. o.).

Amennyiben egy tagállam arra a következtetésre jut, hogy a vissza nem téríttethető összegeket az uniós költségvetésre kell terhelni, úgy e következtetés megerősítésére az (EU) 2016/1986 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ([20]) mellékletében található formanyomtatvány felhasználásával kérelmet kell benyújtania a Bizottsághoz. A Bizottság eldönti, hogy a vissza nem téríttethető összegeket a felhatalmazáson alapuló rendelet 3. cikkében megállapított szabályokkal összhangban az uniós költségvetésre kell-e terhelni. Ez az eljárás az (EU) 2015/341 bizottsági végrehajtási rendelet V. mellékletében meghatározott elszámolásminta 4. függelékében („nem visszatéríthető összegek") szereplő vissza nem téríttethető összegekre, valamint az ugyanezen melléklet 3. függelékében („visszatérítendő összegek") szereplő azon visszatérítendő összegekre vonatkozik, amelyek az utolsó számviteli évre vonatkozó elszámolások benyújtását követően vissza nem téríthetővé válhatnak.

6.3. **A Bizottságnak már bejelentett kiadások további programhatósági ellenőrzését eredményező szabálytalanságok kockázata**

Amennyiben a szabálytalanságok olyan kockázatát tárják fel, amely a Bizottságnak már bejelentett kiadások további programhatósági ellenőrzését eredményezi, a nemzeti hatóságoknak be kell tartaniuk a következő határidőket:

— a FEAD-rendelet 49. cikkének (2) bekezdése szerint az utolsó számviteli évet megelőző bármely számviteli év beszámolójából levont kiadások esetében a kiegészítő ellenőrzéseket időben le kell zárni ahhoz, hogy a kiadásokat legkésőbb az utolsó időközi kifizetési kérelemben be lehessen jelenteni, amelynek benyújtási határideje 2025. július 31.;

— amennyiben fennáll a kockázata annak, hogy a szabálytalanságok miatt az utolsó számviteli évben bejelentett kiadások további ellenőrzésére kerül sor, a kiadás jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozó döntést, így azt a döntést is, hogy a kiadás szerepelhet-e az utolsó számviteli évre vonatkozó elszámolásokban, vagy azokból le kell vonni, a 2026. február 15-i, illetve – amennyiben a Bizottság meghosszabbítja a határidőt – 2026. március 1-jei határidővel benyújtandó elszámolások benyújtásának időpontjában kell meghozni.

7. **A LEZÁRÁSI DOKUMENTUMOK BENYÚJTÁSA**

7.1. **A lezárási dokumentumok benyújtási határideje**

A tagállamoknak 2026. február 15-ig kell benyújtaniuk a lezárási dokumentumokat ([21]). A Bizottság ezt a határidőt az érintett tagállam által a költségvetési rendelet 63. cikkének (7) bekezdése szerint benyújtott kérelem alapján 2026. március 1-jéig meghosszabbíthatja ([22]).

A Bizottság automatikusan visszavonja a még nyitott kötelezettségvállalásokat, ha a lezárási dokumentumok bármelyikét nem nyújtják be a Bizottságnak a 2026. február 15-i határidőig (illetve – amennyiben a Bizottság a határidőt meghosszabbítja – 2026. március 1-jéig) ([23]). Ilyen esetekben a program lezárására a rendelkezésre álló információk alapján kerül sor.

Bármely lezárási dokumentum benyújtásának elmulasztása a program irányítási és kontrollrendszerének olyan súlyos hiányosságára utalhat, amely veszélyezteti a program számára már kifizetett uniós hozzájárulást. Ilyen esetekben a Bizottság dönthet úgy, hogy pénzügyi korrekciót ír elő.

7.2. **A lezárási dokumentumok módosítása a benyújtási határidő lejárta után**

A tagállamok a benyújtási határidő lejárta után a lezárási dokumentumok egyikét sem módosíthatják, kivéve, ha a Bizottság módosítást kér, vagy elírás esetén.

([20]) A Bizottság (EU) 2016/1986 felhatalmazáson alapuló rendelete (2016. június 30.) a 223/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alap kapcsán a nem visszafizettethető összegek tagállamok általi megtérítésének előírására vonatkozó feltételek és eljárások tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 306., 2016.11.15., 1. o.).

([21]) Az (EU) 2024/795 rendelettel módosított FEAD-rendelet 52. cikkének (1) bekezdésével összhangban, annak 48. cikkével és a költségvetési rendelet 63. cikkének (5) bekezdésével összefüggésben értelmezve.

([22]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

([23]) A FEAD-rendelet 59. cikkének (2) bekezdése.

7.3. **A dokumentumok rendelkezésre állása**

A FEAD-rendelet 51. cikkének (1) bekezdésével összhangban a dokumentumok megőrzésének időtartama jogi eljárás esetén vagy a Bizottság kellően indokolt kérésére megszakítható.

8. **A LEZÁRÁSI DOKUMENTUMOK TARTALMA**

8.1. **Záró végrehajtási jelentés**

A FEAD-rendelet 13. cikkének (6) bekezdésével összhangban a záró végrehajtási jelentésnek tartalmaznia kell az 1255/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ([24]) 2. cikkében előírt valamennyi információt.

A pénzügyi végrehajtási jelentésben szereplő információknak összhangban kell lenniük a záró kontrolljelentéssel, a zárónyilatkozattal és a záró költségnyilatkozattal.

A FEAD-rendelet 13. cikkének (5) bekezdésével összhangban a Bizottság megvizsgálja a záró végrehajtási jelentést, és annak kézhezvételétől számított öt hónapon belül tájékoztatja a tagállamot az észrevételeiről. Amennyiben a Bizottság ezen a határidőn belül nem tesz észrevételt, a jelentést elfogadottnak kell tekinteni.

A tagállamoknak két hónap áll rendelkezésükre, hogy válaszoljanak a Bizottságnak a záró végrehajtási jelentéssel kapcsolatos észrevételeire. A Bizottság ezt a határidőt a tagállam kérésére további két hónappal meghosszabbíthatja. A záró végrehajtási jelentés akkor tekinthető elfogadottnak, ha a Bizottságnak nincs észrevétele, vagy ha a Bizottság valamennyi észrevételét megfelelően figyelembe vették.

8.2. **Elszámolások**

Minden más évhez hasonlóan az utolsó számviteli évre vonatkozó elszámolásoknak tartalmazniuk kell a FEAD-rendelet 49. cikkének (1) bekezdésében felsorolt információkat. Az elszámolások szerkezetét az (EU) 2015/341 bizottsági végrehajtási rendelet ([25]) V. melléklete határozza meg.

Az utolsó számviteli évre vonatkozó elszámolásokat a bármely más számviteli év elszámolásainak vizsgálatára és elfogadására vonatkozó szabályok szerint kell vizsgálni és elfogadni.

A Bizottság az utolsó számviteli évre vonatkozó elszámolásokat a megfelelő eljárások alkalmazásával vizsgálja meg és fogadja el, majd legkésőbb 2026. május 31-ig tájékoztatja a tagállamot arról, hogy az elszámolásokat elfogadja-e teljesnek, pontosnak és valósnak ([26]).

8.3. **Vezetői nyilatkozat és éves összefoglaló**

Az összes számviteli évhez hasonlóan az utolsó számviteli évre vonatkozó vezetői nyilatkozat szerkezetét is az (EU) 2015/1386 bizottsági végrehajtási rendelet ([27]) I. melléklete határozza meg.

8.4. **Auditvélemény és kontrolljelentés**

Az összes számviteli évhez hasonlóan az utolsó számviteli évre vonatkozó auditvélemény szerkezetét is az (EU) 2015/1386 bizottsági végrehajtási rendelet III. melléklete határozza meg.

Minden más számviteli évhez hasonlóan az utolsó számviteli évre vonatkozó kontrolljelentés szerkezetét is az (EU) 2015/1386 bizottsági végrehajtási rendelet IV. melléklete határozza meg.

([24]) A Bizottság 1255/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2014. július 17.) a leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alapról szóló 223/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az éves és a záró végrehajtási jelentések tartalmának és ezen belül a közös mutatók listájának a megállapítása révén történő kiegészítéséről (HL L 337., 2014.11.25., 34. o.).

([25]) A Bizottság (EU) 2015/341 végrehajtási rendelete (2015. február 20.) a 223/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek meghatározott információk Bizottsághoz való benyújtására használt minták tekintetében való végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 60., 2015.3.4., 1. o.).

([26]) A FEAD-rendelet 50. cikke.

([27]) A Bizottság (EU) 2015/1386 végrehajtási rendelete (2015. augusztus 12.) a 223/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a vezetői nyilatkozathoz, az auditstratégiához, az auditvéleményhez és az éves kontrolljelentéshez használt minták tekintetében való végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 214., 2015.8.13., 9. o.).

Az utolsó számviteli évre vonatkozó kontrolljelentésnek a következőket is tartalmaznia kell:

— a Bizottság vagy az Európai Számvevőszék által végzett ellenőrzésekből származó nyitott megállapításokra vonatkozó információk, amelyeket a kontrolljelentés 8. szakaszában („Egyéb információk”) kell megadni;

— a mutatókkal kapcsolatos adatok megbízhatóságára vonatkozó bizonyosság.

Az utolsó számviteli évre vonatkozó kontrolljelentésben a nemzeti ellenőrző hatóságoknak arra a következtetésre kell jutniuk, hogy a mutatókkal kapcsolatos adatok megbízhatóak. Végső értékelést kell adniuk a 6. kulcsfontosságú követelményről is – „A monitoring, az értékelés, a pénzügyi irányítás, az ellenőrzés és az audit céljából történő adatgyűjtésre, adatrögzítésre és adattárolásra szolgáló, megbízható rendszerek” –, amelyet az 532/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ([28]) II. mellékletének 1. táblázata rögzít. A végső értékelésének tartalmaznia kell különösen annak megerősítését, hogy a Bizottsághoz bejelentett összesített adatok helyesek.

9. **A VÉGSŐ EGYENLEG KIFIZETÉSE**

A Bizottság a végső egyenleget az utolsó számviteli év elszámolásai elfogadásának időpontját követő három hónapon belül, vagy amennyiben az későbbi időpont, a záró végrehajtási jelentés elfogadását követő egy hónapon belül fizeti ki ([29]).

Ez nem érinti a Bizottság arra vonatkozó hatáskörét, hogy megszakítsa a végsőegyenleg-kifizetés határidejét vagy felfüggessze a kifizetést.

10. **JOGSZERŰSÉGI ÉS SZABÁLYSZERŰSÉGI KÉRDÉSEK**

A Bizottság a végső egyenleg kifizetése és a program lezárása után kérdéseket vethet fel az elfogadott elszámolásokban szereplő kiadásokat érintő, alapul szolgáló tranzakciók jogszerűségével és szabályszerűségével kapcsolatban.

A program lezárása nem érinti a Bizottságnak azt a hatáskörét, miszerint a FEAD-rendelet 55. és 56. cikke értelmében pénzügyi korrekciókat írhat elő.

([28]) A Bizottság 532/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2014. március 13.) a leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alapról szóló 223/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet kiegészítéséről (HL L 148., 2014.5.20., 54. o.).

([29]) A FEAD-rendelet 52. cikkének (2) bekezdése.